10. ragina įgyvendinant finansavimo programas plačiai naudotis didelėmis ir nedidelėmis konsultacijomis dėmesį sutelkiant į padėtį vietose ir pabrėžia, jog svarbu laikytis planų, kuriuose numatyta nedidelių dotacijų patvirtinimo vystymosi galimybė siekiant finansuoti veiklą, kurią reikia skubiai atlikti, ir veiklą, kurios rezultatus sunku įvertinti, taip pat planus, kuriais užtikrinamas ilgalaikis tvarumas ir kurie gali duoti naudos vietos bendruomenėms;

11. ragina mažinti biurokratinę naštą, kad ji mažiau slėgtų nedidelius projektus;

12. pripažįsta, kad taikos stiprinimas – tai ilgalaikis ir nuolat kintantis procesas ir kad išties norint užtikrinti taiką bei siekiant susitaikymo reikia laiko; ragina užtikrinti ilgesnius individualių dotacijų laikotarpius siekiant, kad įgyvendinant projektus būtų galima iš tikrųjų kažką pakeisti; pripažįsta, kad ne tik ekonominės, bet ir kultūros ir sporto iniciatyvos gali tapti svarbia taikos ir sutaikinimo prielaida ir kad jas būtina toliau skatinti;

13. pažymi, kad socialinės ekonomikos sektorius yra savanoriškos veiklos ir bendruomenių sektorių dalis ir siekiant vystyti vietos strategijas ir sritis svarbu į jį atsižvelgti; mano, kad kitos vietos įmonės taip pat atlieka įtakingą vaidmenį;

14. pabrėžia, kad kaimo vietovių plėtrai reikia didesnės žemės ūkio, kaimo ir regioninės plėtros ir gamtos apsaugos, ekologinio turizmo ir atsinaujinančios energijos gamybos ir naudojimo priemonių finansavimo sąveikos nei iki šiol;

15. pabrėžia, kad informacija apie programų PEACE I ir PEACE II, taip pat TAF finansuojamų projektų sėkmę turėtų būti žmonėms lengviau prieinama; mano, kad šių projektų metu įgyta patirtimi turėtų būti pasidalyta su kitais tarptautinio taikos stiprinimo dalyviais; atsižvelgdamas į tai, ragina sukurti duomenų bazę kaip mokymo priemonę darbui siekiant taikos ir susitaikymo šalyje ir užsienyje; be to, ragina kurti regionų ir miestų tinklą ir įtraukti visus dalyvavimo lygmenis;

16. rekomenduoja numatyti išsamias strategijas siekiant užtikrinti, kad būtų naudojamasi ne tik pažangiosios patirties pavyzdžiais, bet ir kad jie būtų taikomi kiekviename projekto ciklo etape, t. y. projekto rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo;

17. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai, Regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Prekyba žaliavomis ir prekėmis

P6_TA(2008)0209

2008 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl prekybos žaliavomis ir prekėmis (2008/2051(INI))

(2009/C 279 E/02)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo 2002 m. rugsėjo 3 d. rezoliuciją dėl prekybos ir vystymosi siekiant panaikinti skurdą ([1]), į 2003 m. sausio 30 d. rezoliuciją dėl bado pasaulyje ir prekybos su vargingiausiomis šalimis kliūčių panaikinimo ([2]), į 2003 m. balandžio 10 d. rezoliuciją dėl krizės tarptautinėje kavos rinkoje ([3]), į 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos krypčių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ([4]), į 2007 m. vasario 15 d. rezoliuciją dėl makroekonominio didėjančių energijos kainų poveikio ([5]), į 2007 m. gegužės 22 d. rezoliuciją dėl pasaulinės Europos. Išoriniai konkurencingumo aspektai ([6]), į 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ES pagalbos prekybai ([7]) ir į 2007 m. lapkričio 29 d. rezoliuciją dėl prekybos ir klimato kaitos ([8]),

([1]) OL C 272 E, 2003 11 13, p. 277.
([2]) OL C 39 E, 2004 2 13, p. 79.
([3]) OL C 64 E, 2004 3 12, p. 607.
([4]) OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.
([5]) OL C 287 E, 2007 11 29, p. 548.
([6]) OL C 102 E, 2008 4 24, p. 128.
([7]) OL C 102 E, 2008 4 24, p. 291.
([8]) Priimti tekstai, P6_TA(2007)0576.

2008 m. gegužės 20 d., antradienis

— atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją, kurioje nustatomi Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT), t. y. tarptautinės bendrijos kartu nustatyti kriterijai siekiant panaikinti skurdą, ir į šios deklaracijos persvarstytą ir atnaujintą redakciją, parengtą 2005 m. rugsėjo 14–16 d. Jungtinių Tautų pasaulio aukščiausio lygio susitikimo metu,

— atsižvelgdamas į Tarpvyriausybinės klimato kaitos grupės (TKKG) trijų darbo grupių pranešimus „Klimato kaita 2007 m.: fizikos mokslo pagrindai“, „Klimato kaita 2007 m.: poveikis, prisitaikymas ir pažeidžiamumas“ ir „Klimato kaita 2007 m.: klimato kaitos pasekmių mažinimas“, kurie paskelbti 2007 metais,

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Žemės ūkio prekių grandinės, priklausomybė ir skurdas – pasiūlymas ES veiksmų planui“ (COM(2004)0089),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Globalioji Europa: konkuravimas pasaulyje. ES augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2006)0567) ir į komunikatą „Globalioji Europa: glaudesnė partnerystė siekiant užtikrinti Europos eksportuotojų patekimą į rinkas“ (COM(2007)0183),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Metalo pramonės konkurencingumas. ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2008)0108),

— atsižvelgdamas į Pekino deklaraciją ir veiksmų programą, patvirtintas 1995 m. rugsėjo 15 d. vykusioje Jungtinių Tautų ketvirtojoje pasaulinėje moterų konferencijoje,

— atsižvelgdamas į 2006 m. paskelbtą Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) pranešimą „Gyvulininkystės sektoriaus metamas didelis šešėlis“,

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (angl. UNCTAD) darbą ir į 2008 m. balandžio 25 d. JT XII prekybos ir plėtros konferencijoje Akroje (Gana) priimtą Akros susitarimą ir deklaraciją,

— atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 21 d. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija“ (COM(2005)0670),

— atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 7 d. Heiligendame vykusio didžiojo aštuoneto vadovų susitikimo deklaraciją „Pasaulio ekonomikos augimas ir atsakomybė“, ypač į šios deklaracijos skyrių „Atsakomybė už žaliavas. Skaidrumas ir tvarus augimas“, kuriame teigiama, kad laisvos, skaidrios ir atviros rinkos – pasaulio ekonomikos augimo, stabilumo ir darnaus vystymosi pagrindas,

— atsižvelgdamas į aukšto lygio Konkurencingumo, energetikos ir aplinkos apsaugos grupės 2007 m. birželio 11 d. ketvirtąją ataskaitą, kurioje pritariama tam, kad būtų vystoma žaliavų politika, pagrįsta gerai veikiančia laisva ir sąžininga pasauline žaliavų rinka, panaudojant prekybos politiką, ypač tarptautinius daugiašalius ir dvišalius susitarimus siekiant užtikrinti, kad ES ir trečiosios šalys remtų atvirų ir neiškreiptų rinkų veikimą,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A6-0134/2008),

A. kadangi žaliavos ir prekės turėtų būti suprantamos kaip žemės ūkio produktai, pirminės žemės ūkio prekės, metalai, naudingosios iškasenos ir energetikos produktai, kurie yra pramonės gaminių sąnaudos, nesvarbu ar jie apdoroti, ar neapdoroti, ar perdirbti gaminiai, pvz., atliekos,

B. kadangi nuo 2002 m. ne kuro prekių kainų indeksas padidėjo 159 proc., metalo ir mineralų kainos – 285 proc., žemės ūkio žaliavų kainos – 133 proc.,

C. kadangi ES ekonomika labai priklausoma nuo žaliavų iš trečiųjų šalių importo ir galimybės apsirūpinti žaliavomis daro didelį poveikį užtikrinant ES konkurencingumą,

D. kadangi pastaruoju metu padidėjusios žaliavų kainos – sulėtėjusio Europos Sąjungos ekonomikos augimo priežastis ir grėsmė ES konkurencingumui,

E. kadangi tikimasi, kad ateityje ir toliau didės pasaulinė žaliavų paklausa; kadangi šio didėjimo priežastis – sparčiai besivystančios ekonomikos šalių ekonomikos augimas,

F. kadangi praeityje trumpalaikiai žaliavų ir prekių kainų svyravimai buvo labai dideli ir dar labiau didėjo, kai perteklinės gamybos etapus keitė laikotarpiai, kuomet žaliavų ir prekių nepakako,

G. kadangi nors šiuo metu tarptautinėse rinkose kainos padidėjo, nereikėtų pamiršti, kad išlieka ilagalaikė žaliavų ir medžiagų kainų, palyginti su pagamintų prekių kainomis, mažėjimo tendencija,

H. kadangi dėl šių padidėjusių kainų, ypač dėl tų, kurias siekdamos pramoninių tikslų nustatė sparčiai besivystančios ekonomikos šalys, ES apdirbamoji pramonė susidūrė su sunkumais konkurencingumo srityje ir iškilo ilgojo laikotarpio problemų, susijusių su žaliavų tiekimo saugumu,

I. kadangi 95 iš 141 besivystančių valstybių bent 50 proc. savo eksporto pajamų gauna iš prekių eksporto,

J. kadangi Europos Sąjunga yra viena iš pagrindinių tarptautinės prekybos žaliavomis ir prekėmis srities konkurenčių, nepamirštant, kad ji – grynoji žaliavų importuotoja,

K. kadangi Europos Sąjunga dėl savo pramoninės bazės pobūdžio labai priklausoma nuo žaliavų importo, kuris yra svarbus jos konkurencingumui ir ekonomikos vystymuisi,

L. kadangi esama daug politikos ir priemonių, kurias taiko trečiosios šalys, pavyzdžių ir kadangi sparčiai besivystančios ekonomikos šalyse pastebima tendencija sudaryti kliūtis, trukdančias laisvai ir sąžiningai apsirūpinti žaliavomis, ir dėl to mažėja ES pramonės šakų galimybės apsirūpinti žaliavomis ir prekėmis,

M. kadangi mokslinių tyrimų ir naujovių plėtra – svarbi pastangų skatinti tvarų žaliavų tiekimą dalis,

N. kadangi tai, jog taikomos STABEX, SYSMIN ir FLEX sistemos, rodo ankstesnes ir dabartines Europos Sąjungos pastangas remti besivystančias šalis, kurios patiria neigiamą kainų ir pajamų nestabilumo poveikį,

O. kadangi dabartinį žaliavų ir prekių kainų padidėjimą tarptautinėse rinkose lemia labai padidėjusi paklausa sparčiai besivystančios ekonomikos šalyse, pvz., Kinijoje, Indijoje ir Brazilijoje, pakitusios oro sąlygos, tam tikrų eksportuojančių šalių taikomi apribojimai, iš žemės ūkio produktų gaminamų degalų rinkos suklestėjimas ir gyvulininkystės produktų gamyba, spekuliacijos vertybinių popierių rinkose,

2008 m. gegužės 20 d., antradienis

P. kadangi moterys sudaro didžiąją pasaulio neturtingųjų dalį, kurių išgyvenimas ir pragyvenimas dažnai priklauso nuo žaliavų ir prekių įsigijimo, gamybos ir perdirbimo,

Q. kadangi tarptautinė bendruomenė pareiškė, kad siekiant panaikinti skurdą būtina dėti tarptautinių pastangų, įgyvendinant apibrėžtus TVT tikslus, kurie turi būti pasiekti iki 2015 m.; kadangi būtina atkreipti tinkamą dėmesį į besivystančioms šalims gyvybiškai svarbius prekių klausimus,

R. kadangi tvariai naudojant gamtinius išteklius galėtų būti mažinamas skurdas ir skatinamas ekonomikos augimas, jei būtų skatinamas tinkamas valdymas; kadangi prastas daug gamtinių išteklių turinčių šalių valdymas taip pat gali būti skurdo, korupcijos ir konfliktų priežastis,

S. kadangi biologinės įvairovės išsaugojimas ir prieiga prie dirbamos žemės – labai svarbios Žemės bet kokios būsimos ekonomikos sudedamosios dalys; kadangi būtina galvoti apie šiuos esminius reikalavimus kad ir kokiu būdu būtų išgaunamos žaliavos,

T. kadangi vyksta klimato kaita, o viena iš jos priežasčių yra žmonių veikla; kadangi žaliavų ir prekių gavybos, gamybos ir perdirbimo metu į aplinką išmetama daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų; kadangi ES pramonė susiduria su vis daugiau apribojimų, atsirandančių dėl to, kad siekiama spręsti šią problemą, ir dėl kurių mažėja jos konkurencingumas,

U. kadangi Europos Sąjunga šiuo metu neturi nuoseklios strategijos, kuria būtų siekiama spręsti jos ekonomikos konkurencingumo problemas, atsirandančias dėl to, kad vis labiau varžomasi dėl galimybių apsirūpinti žaliavomis,

1. ragina Komisiją ir ES prekybos partnerius derantis dėl bet kokių prekybos susitarimų rimtai atsižvelgti į esminius reikalavimus, kurie susiję su klimato kaita, t. y. itin sumažinti išgaunamų ir sunaudojamų gamtos išteklių kiekį ir skatinti technologijų, kurias įdiegus taupoma energija, naudojama energija iš atsinaujinančių šaltinių ir tausiai naudojami ištekliai, plėtrą;

Užtikrinti žaliavų tiekimo ES saugumą ir sudaryti sąlygas apsirūpinti žaliavomis pasaulinėje rinkoje

2. pripažįsta, kad galimybės apsirūpinti žaliavomis ir prekėmis gyvybiškai svarbios ES ekonomikai, nes ES nėra tam tikrų žaliavų vidaus pasiūlos;

3. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad numatoma, jog pasaulinėje rinkoje ir toliau didės žaliavų paklausa; susirūpinęs dėl to, kad ribojami artimiausio laikotarpio žvalgymo pajėgumai; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos įmonės riboja žaliavų žvalgymo trečiosiose šalyse darbų apimtį;

4. susirūpinęs dėl to, kad vyrauja tendencija riboti galimybes laisvai apsirūpinti žaliavomis trečiosiose šalyse panaudojant priemones, kurias taikant iškraipoma prekyba; tačiau pripažįsta šalių teisę, esant būtinybei ir siekiant aplinkos apsaugos tikslų arba siekiant įveikti kritinius tiekimo sutrikimus, riboti galimybes apsirūpinti jų žaliavomis; šia teise turi būti naudojamasi kartu imantis ir kitų vidaus priemonių;

5. susirūpinęs dėl tos investicinės veiklos, kurią vykdant siekiama sudaryti geresnes sąlygas apsirūpinti žaliavomis, tačiau nesilaikoma nei sąžiningos ir laisvos konkurencijos, nei tinkamo valdymo ir stabilumo principų;

6. prašo Komisijos skatinti investuoti į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiklą technologijų, susijusių su pakartotiniu žaliavų perdirbimu ir našiu bei ekonomišku žaliavų naudojimu, srityje; ragina Komisiją ir valstybes nares vykdant mokslinių tyrimų veiklą daugiau dėmesio skirti šiam tikslui;

7. ragina Komisiją derantis su Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) šalimis spręsti problemas, susijusias su laisvu ir sąžiningu apsirūpinimu žaliavomis rinkose; prašo Komisijos aktyviai siekti, kad šalys pagal daugiašalį susitarimą panaikintų priemones, kurias taikant iškraipoma žaliavų sektoriaus prekyba visapusiškai laikantis apribojimų, kurie taikomi siekiant mažiausiai išsivysčiusių šalių vystymosi tikslų;

8. prašo Komisijos visų dvišalių derybų dėl laisvos prekybos susitarimų metu derėtis, kad būtų sudaryti susitarimai, kuriuose būtų numatyta, kad mainais už prieigą prie technologijų, kurias įdiegus taupoma energija, naudojama energija iš atsinaujinančių šaltinių ir tausiai naudojami ištekliai, būtų sudaromos lygios sąlygos apsirūpinti žaliavomis rinkose; užsibrėžia tikslą atsisakyti visų priemonių, dėl kurių daugiau naudojama ir sunaudojama žaliavų ir kurias taikant iškraipoma prekyba žaliavomis, nes šis tikslas bus svarbus visų būsimų susitarimų tikslas, visapusiškai siekiant vystymosi tikslų;

9. prašo Komisijos įtraukti žaliavų problemą į patekimo į rinkas strategiją; palankiai vertina tai, kad vyksta konsultacijos dėl žaliavų tiekimo; ragina Komisiją parengti nuoseklią žaliavų tiekimo strategiją; primena, kad Parlamentas turi dalyvauti visų šių etapų veikloje;

Sudaryti sąlygas besivystančioms šalims, ypač mažiausiai išsivysčiusioms šalims, pelningai prekiauti žaliavomis

10. apgailestauja, kad daug besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių, priverstos gaminti ir eksportuoti žaliavas ir prekes, kurių kintančios kainos ilguoju laikotarpiu mažėjo, ir dėl to atsiranda rimtų kliūčių mažinti skurdą ir siekti TVT, bet pripažįsta, kad dėl kylančių prekių kainų buvo žymiai papildytos tam tikrų besivystančių šalių, kurios yra priklausomos nuo pagrindinių prekių, užsienio sąskaitos; atkreipia dėmesį į šalių gamintojų galimybes, kurių atsirastų, jei jos pačios žvalgytų ir valdytų žaliavų klodus ir būtų laikomasi pagrindinių skaidrumo nuostatų ir sąžiningos konkurencijos principų;

11. ragina Komisiją ieškoti veiksmingų būdų šalinti iškraipymų priežastis ir ryžtingai kelti šiuos klausimus dvišalių konsultacijų ir derybų metu bei skatinti rengti daugiašaliu lygmeniu naujas PPO taisykles;

12. remia dabartines pastangas įvairinti besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių, ekonomiką ir plėtoti šių šalių ekonominę veiklą naudojant aukštesnio lygio gamybos procesus, siekiant įtraukti į šią veiklą perdirbimą ir rinkodarą, gerinti kokybę ir produktyvumą bei gaminti didesnę pridėtinę vertę turinčius gaminius; ragina Komisiją remti nacionalines strategijas prekių pasiūlai plėsti ir įvairinti, jei reikia suteikiant paramą iš Europos plėtros fondo;

13. mano, kad norint užtikrinti darnią besivystančių šalių ekonominę plėtrą ypač svarbu kurti regionines ekonomikos sistemas ir stiprinti regioninį šių šalių bendradarbiavimą; turėdamas tai mintyje, pabrėžia pietų ir pietų prekybos svarbą siekiant ekonominės šių šalių plėtros;

14. mano, kad ilguoju laikotarpiu turėtų būti skatinamas regionų ekonominis ir prekybinis bendradarbiavimas ir tai galėtų sudaryti sąlygas pasirašyti laisvosios prekybos susitarimus; tuo pat metu pabrėžia, kad esant skirtingoms regioninėms aplinkybėms sudarant laisvosios prekybos susitarimus susiduriama su sunkumais; mano, kad Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių laisvosios prekybos susitarimui turi būti teikiama pirmenybė, nes šiame regione vyksta labai svarbi prekyba žaliavomis;

15. ragina besivystančias šalis, ypač mažiausiai išsivysčiusias šalis, pritraukti būtinas investicijas ir skatinti ekonomikos įvairinimą plėtojant infrastruktūrą, ugdant institucinius gebėjimus, taikant tinkamo valdymo principus ekonomikos plėtros valdymo srityje ir taip pat sudarant sąlygas nedideliems gamintojams tiekti savo gaminius į vietos rinką, nes tai savo ruožtu skatintų regionų integraciją ir masto ekonomiją, ir ragina Komisiją naudoti pagalbos prekybai priemones, kurios labai svarbios vystymuisi skatinti, ir stiprinti esamas technologijų perdavimo sistemas, ypač siekiant kovoti su klimato kaita; prašo Komisijos didinti už žaliavas gaunamų pajamų skaidrumą taikant programas, kaip antai gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos (angl. EITI) procesas;

2008 m. gegužės 20 d., antradienis

16. ragina Komisiją ir ES įmones skatinti ir investuoti į ekologiškų technologijų perdavimą;

17. mano, kad Dohos vystymosi darbotvarkės rezultatai turėtų padėti užtikrinti, jog būtų prisiimti sąžiningi, darnūs, nešališki ir rinkos atvėrimą skatinantys įsipareigojimai, taikomi visoms žaliavų rinkoms;

18. pripažįsta, kad Doha vystymosi darbotvarkės derybų rezultatu būtų labai apribotas tarifų taikymas; pabrėžia, kad Europos Sąjunga jau panaikino mažiausiai išsivysčiusių šalių (įgyvendindama „Viskas, išskyrus ginklus“ iniciatyvą) ir daugelio AKR valstybių (sudarydama ekonominės partnerystės susitarimus) žemės ūkio produktams taikytus tarifus ir remia besivystančias šalis, kurios, siekdamos savo rinkų ir gamybos tvarumo, rengia ir įgyvendina taisykles, susijusias su tam tikrais produktais ir veiksmingomis apsaugos priemonėmis;

19. prašo Europos Sąjungos valstybes nares ir jų partneres visame pasaulyje, įskaitant sparčiai besivystančios ekonomikos šalis, ratifikuoti pagrindinius Tarptautinės darbo organizacijos darbo srities standartus ir atitinkamas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos gaires, ypač tas, kurios susijusios su žaliavų žvalgymu ir perdirbimu; mano, kad siekiant darnios aplinkos, socialinės ir ekonominės plėtros labai svarbus pilietinės visuomenės ir nacionalinių parlamentų dalyvavimas;

20. pripažįsta, kad spekuliacija daro didelę įtaką nustatant žaliavų ir prekių kainas ir dėl to jos nuolatos kinta;

21. ragina Komisiją atsižvelgiant į ES pramonės ir besivystančių šalių interesus įgyvendinti visa apimančią ir darnią apsirūpinimo žaliavomis srities strategiją;

22. ragina Komisiją persvarstyti savo kompensavimo finansinę sistemą FLEX, siekiant užtikrinti, kad ją taikant būtų veiksmingai remiamos besivystančios šalys, ypač mažiausiai išsivysčiusios šalys; mano, kad siekiant prisidėti prie Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (angl. UNCTAD) darbo reikia imtis atitinkamų priemonių nacionaliniu lygmeniu;

23. ragina Komisiją rinkti informaciją ir pateikti statistinius duomenis apie faktinį tarptautinės prekybos žaliavomis ir prekėmis mastą; įsitikinęs, kad reikia turėti daugiau informacijos, kuri nebūtų suklastota, t. y. nebūtų pagrįsta grynai spekuliacinio pobūdžio sandoriais, apie pasaulinės prekybos prekėmis ir žaliavomis srautus, siekiant veiksmingiau taikyti tikslines ekonominės politikos priemones;

24. pripažįsta, kad prekybos žemės ūkio produktais ir pirminėmis žemės ūkio prekėmis liberalizavimas nedideliems ūkininkams besivystančiose šalyse, ypač mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, atnešė nemažai naujų iššūkių. Nedideliuose ūkiuose paprastai dirba moterys, todėl liberalizavimas gali turėti neproporcingą neigiamą poveikį moterims, jei jos nesugebės įveikti išorės konkurencijos;

25. pabrėžia, kad teisė į maistą ir būtinybė pagerinti visų žmonių galimybes bet kuriuo metu gauti pakankamai maisto, reikalingo aktyviam ir sveikam gyvenimui, yra pagrindiniai principai;

26. taigi primygtinai rekomenduoja imtis visų reikalingų priemonių Europos ir tarptautiniu lygmenimis siekiant užtikrinti prieinamas kainas kaip sparčiausią maisto krizės įveikimo būdą; ilgainiui reikia sukurti tinkamą reguliavimo sistemą siekiant geriau spręsti su spekuliacine veikla susijusius klausimus; be to, rekomenduoja patikrinti nacionalinių ir tarptautinių priežiūros maisto prekių srityje dirbančių organų galias ir kompetenciją siekiant užtikrinti, kad ateityje būtų užtikrinamos stabilios ir saugios rinkos ir kad dėl spekuliacijos nebūtų pažeista teisė į maistą;

27. teigiamai vertina tai, kad buvo įsteigta didelius įgaliojimus turinti JT specialios paskirties grupė, kuri sprendžia su dabartine maisto krize ir jos poveikiu skurdui susijusias problemas. Skatina pasaulio vadovus dalyvauti Romoje vyksiančioje (2008 m. birželio 3–5 d.) aukšto lygio konferencijoje pasaulio aprūpinimo maistu užtikrinimo tema;

28. remia besivystančių valstybių pastangas sudaryti vietos gyventojams sąlygas apsirūpinti maistu; mano, kad ši gyvybiškai svarbi politikos kryptis ir toliau turi būti stiprinama, kad būtų patvirtintos nacionalinės taisyklės ir šio sektoriaus plėtros priemonės ir kad būtų remiamos moterys, kurioms tenka didžiausia atsakomybė už savo šeimų išmaitinimą, bei vietos bendruomenės;

29. pripažįsta, kad padidėjusios žemės ūkio maisto produktų ir prekių kainos gali turėti neigiamą poveikį apsirūpinimo maistu užtikrinimui ir galimybei apsirūpinti maistu besivystančiose šalyse ir gali kilti bado, prastos mitybos arba skurdžiausių gyventojų riaušių dėl maisto stokos besivystančiose šalyse grėsmė; ragina skubiai padidinti humanitarinę pagalbą siekiant sumažinti maisto krizę, kuri kelia grėsmę 100 mln. žmonių gyvybei;

30. ragina Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad Europos Sąjungos pasirašomi daugiašaliai, regioniniai ir dvišaliai prekybos susitarimai atitiktų darnaus vystymosi tikslą; ragina Komisiją imtis būtinų teisėkūros priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, jog prekybos poveikio darniam vystymuisi įvertinimai būtų integruoti į ES prekybos politikos plėtrą, ypač atsižvelgiant į klimato, lyčių ir darnaus vystymosi aspektus;

31. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad ji 2008 m. parengs komunikatą, kuriuo bus siekiama gerinti ES ir tarptautiniu lygmenimis tvaraus apsirūpinimo naudingosiomis iškasenomis ir antrinėmis žaliavomis sąlygas;

32. pažymi, kad padaugėjo kritikos dėl biokuro gamybos, turint mintyje ekonominius ir aplinkos apsaugos aspektus, privalumų; ragina Komisiją plėtoti mokslinius tyrimus ir naujoves tvaraus žaliavų tiekimo, kurio būtų siekiama našiai išgaunant ir naudojant išteklius, našiai naudojant žaliavas ir našiai perdirbant nebetinkamus naudoti gaminius, srityje;

33. įsitikinęs, kad žaliavos ir prekės turėtų būti išgaunamos, surenkamos ir gaminamos laikantis tvarumo principo, t. y. natūralūs ekosistemos procesai ne keičiami, o yra netrikdomi;

34. ragina Komisiją dėti pastangas, kad būtų pasiektas tarptautinis susitarimas dėl išteklių, dėl kurių kyla konfliktų, kurio svarbiausias tikslas turėtų būti uždrausti bet kokią prekybą ištekliais, dėl kurių kyla ginkluoti konfliktai arba kurie gaunami dėl tokių konfliktų, primygtinai reikalauja, kad šiuo metu būtų parengtas reglamentas dėl išteklių, dėl kurių kyla konfliktų, prekybos ir rinkodaros uždraudimo Europos Sąjungoje, ir ragina visas su prekyba deimantais susijusias valstybes visapusiškai prisijungti prie Kimberley proceso sertifikavimo schemos tarptautinės prekybos neapdorotais deimantais srityje; ragina didinti skaidrumą įgyvendinant gavybos pramonės skaidrumo bei kitas iniciatyvas;

35. pakartoja savo raginimą Tarybai ir Komisijai skatinti sąžiningą prekybą ir kitas nepriklausomų stebėtojų stebimas prekybos iniciatyvas, kuriomis siekiama griežtesnių socialinių ir aplinkos apsaugos standartų, remiant mažus ir smulkius gamintojus besivystančiose šalyse, ragina Europos Sąjungos valdžios institucijas įtraukti sąžiningos prekybos ir darnumo kriterijus į savo viešųjų konkursų sąlygas ir pirkimų politiką;

36. reiškia savo susirūpinimą dėl to, kad vis didesnė žemės išteklių dalis yra naudojama gyvuliams auginti; primena pirmiau minėtą FAO 2006 m. lapkričio mėn. pranešimą „Gyvulininkystės sektoriaus metamas didelis šešėlis“, kuriame teigiama, kad 18 proc. pasaulinio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio išmetama dėl mėsos pramonės ir gyvulininkystės sektoriaus, nes dėl to besivystančiose šalyse sparčiau kertami miškai; ragina Komisiją tarptautinių derybų dėl klimato kaitos metu imtis būtinų šiam sektoriui skirtų veiksmų ir kurti priemones, kuriomis būtų siekiama išvengti miškų kirtimo;

37. įsitikinęs, kad gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvą, kuria siekiama gerinti valdymą didinant gavybos sektoriaus skaidrumą ir griežtinant jo atskaitomybę, turėtų įgyvendinti visos pasaulio šalys, kad besivystančioms šalims būtų sudarytos geresnės sąlygos parduoti gamtinius išteklius už tiek, kiek jie iš tikrųjų yra verti;

38. pabrėžia, kad esant aukštoms naftos kainoms darosi vis akivaizdžiau, kad reikia nedelsiant keisti požiūrį į energetikos politiką siekiant didinti energijos našumą ir naudoti daugiau energijos, gaunamos iš kitų šaltinių, įskaitant atsinaujinančius energijos šaltinius;

2008 m. gegužės 20 d., antradienis

39. pripažįsta, kad klimato kaita skaudžiausiai palies bendruomenes, kurios jau šiuo metu susiduria su akivaizdžiomis socialinėmis ir ekonominėmis problemomis; supranta, kad ypač pažeidžiama yra moterų padėtis; ragina dėti pastangas, kad prie klimato kaitos būtų prisitaikoma vietos lygmeniu teikiant atitinkamą tarptautinę finansinę ir techninę pagalbą;

40. susirūpinęs, kad Kinija neleidžia užsienio bendrovėms užimti didžiosios sektorių, kaip antai plieno, dalies ir yra nustačiusi įvairių priemonių, kuriomis ribojamas metalų žaliavų eksportas arba teikiama vyriausybės pagalba joms pirkti iš išorės tiekėjų; pripažįsta, kad dėl tokių veiksmų, turint mintyje ES pramonės interesus, susiduriama su dideliais sunkumais siekiant laikytis su klimato kaita susijusių tikslų ir eksportuoti technologijas, kurias įdiegus taupoma energija, naudojama energija iš atsinaujinančių šaltinių ir tausiai naudojami ištekliai, ir kad šie klausimai turi būti sprendžiami imantis visų esamų priemonių, įskaitant politines ir finansines technologijų perdavimo skatinimo priemones;

41. pabrėžia, kad naujoji prekybos politika, kurią vykdo keletas sparčiai besivystančios ekonomikos šalių, ypač Kinija, kuri visame pasaulyje ieško žaliavų, ypač Afrikoje, daro didelį neigiamą poveikį pasaulinėms prekių tiekimo saugumo garantijoms; pabrėžia, kad reikia atsisakyti požiūrio, kurio laikomasi dabar ir kuris pagrįstas valstybių santykiais pagal principą „vienas su vienu“ ir kurio laikantis neatsižvelgiama į žmogaus teises, bendrą socialinę atsakomybę, aplinkos ir socialinius standartus, ir pradėti laikytis daugiašalio požiūrio, kuriuo vadovaujantis ištekliai naudojami remiantis pakankamumo ir tvarumo kriterijais;

42. pritaria Komisijos iniciatyvai ir toliau taikyti visas įmanomas priemones, kad būtų išgyvendinta prekybos praktika, kuria pažeidžiami tarptautiniai prekybos susitarimai, kaip paskelbta anksčiau minėtame komunikate dėl metalo pramonės konkurencingumo;

*
* *

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir atitinkamoms tarptautinėms organizacijoms, kaip antai Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijai, PPO, Pasaulio bankui, Bendrajam prekių fondui bei Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijai.

Atokiausiems regionams skirta strategija: rezultatai ir perspektyvos

P6_TA(2008)0210

2008 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl atokiausiems regionams skirtos strategijos: rezultatai ir perspektyvos (2008/2010(INI))

(2009/C 279 E/03)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2007 m. rugsėjo 12 d. Komisijos komunikatą „Atokiausiems regionams skirta strategija: rezultatai ir perspektyvos“ (COM(2007)0507), 2004 m. gegužės 12 d. ir 2004 m. rugpjūčio 23 d. komunikatus (COM(2004)0343) ir (COM(2004)0543) „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams“,

— atsižvelgdamas į EB sutarties 299 straipsnio 2 dalį, kuri po Lisabonos sutarties įsigaliojimo bus pakeista Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 ir 355 straipsniais, susijusiais su atokiausių regionų ypatumais, ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punktą,

— atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 14 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadų 60 punktą,